

Poznań, dnia 31 stycznia 2020 r.

Uchwała Komisji dotyczącej postępowania habilitacyjnego

dr Iwony Markuszewskiej

zawierająca opinię wraz z uzasadnieniem

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r., poz. 882 ze zm. w Dz. U. z 2016 r. poz. 1311), Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 września 2011 r. (Dz. U. nr 2004, poz. 1200) i z dnia 26 września 2016 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzenia czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2016 r., poz. 1586).

Komisja do spraw postępowania habilitacyjnego dr Iwony Markuszewskiej w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie nauki o Ziemi i środowisku, została powołana przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w dniu 4 kwietnia 2019 r. Do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego wyznaczono Radę naukowej dyscypliny nauki o Ziemi i środowisku Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W skład Komisji weszli:

1. Przewodniczący Komisji – prof. dr hab. Marek Degórski, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN
2. Sekretarz Komisji – dr hab. Leszek Sobkowiak, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
3. Recenzent – dr hab. Mariusz Kistowski, Uniwersytet Gdański
4. Recenzent – prof. dr hab. Wiesław Ziaja, Uniwersytet Jagielloński
5. Recenzent – dr hab. Jan Piekarczyk, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
6. Członek Komisji – dr hab. Urszula Myga-Piątek, Uniwersytet Śląski
7. Członek Komisji – dr hab. Marcin Słowik, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza.

Podstawą wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego dr I. Markuszewskiej jest osiągnięcie naukowe pt. **„Emotional landscape: Socio-environmental conflict and place attachment. Experience from the Wielkopolska Region”**, opublikowane w postaci rozprawy monograficznej. Recenzenci nadesłali swoje opinie w terminie do dnia 12 grudnia 2019 r. Przedstawiają one wnikliwą ocenę osiągnięcia naukowego, będącego podstawą postępowania habilitacyjnego, jak również pozostałego dorobku naukowego dr I. Markuszewskiej. Wszystkie recenzje zostały zakończone jednoznacznie pozytywnym wnioskiem.

Sylwetka Habilitantki

Pani dr Iwona Markuszewska ukończyła studia na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w 2000 r., uzyskując tytuł magistra geografii ze specjalnością kształtowanie i ochrona środowiska. Pracę magisterską pt.: „Funkcjonowanie i znaczenie siedlisk marginalnych w rolniczym krajobrazie gminy Krotoszyn” napisała pod kierownictwem prof. dra hab. Leona Kozackiego.

Po ukończeniu studiów magisterskich mgr I. Markuszewska kontynuowała naukę na studiach doktoranckich. W 2004 r. uzyskała stopień doktora Nauk o Ziemi w zakresie geografii na podstawie rozprawy pt. „Kształtowanie krajobrazu Wysoczyzny Kaliskiej”, której promotorem był prof. dr hab. Leon Kozacki. W tym samym roku została zatrudniona w Instytucie Geografii Fizycznej i Kształtowania Środowiska Przyrodniczego WNGiG UAM na stanowisku adiunkta.

Zainteresowania naukowe Habilitantki obejmują szeroki wachlarz zagadnień, w tym: wpływ czynników naturalnych i społeczno-ekonomicznych na strukturę krajobrazu rolniczego, zmiany struktury obszarowej gospodarstw i związane z nimi scalenia gruntów rolnych, rekultywacja oraz zagospodarowanie krajobrazów poeksploatacyjnych i przemysłowych, a także badania krajobrazu emocjonalnego.

Opinie Recenzentów o osiągnięciu naukowym

Dr Iwona Markuszewska, jako osiągnięcie naukowe będące podstawą wszczęcia postępowania habilitacyjnego, zgodnie z art. 16 ust. 2 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2003 r., nr 65 ze zm.), wskazała monografię:

Markuszewska, I. 2019. Emotional landscape: Socio-environmental conflict and place attachment. Experience from the Wielkopolska Region. Studia i Prace z Geografii nr 70. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2019. ISBN 978-83-7986-228-3.

Zasadniczym celem osiągnięcia naukowego było określenie relacji łączących ludzi z ich miejscem zamieszkania, lokalną społecznością i środowiskiem przyrodniczym w sytuacji konfliktowej, związanej z planowaną inwestycją energetyczną. Obiektem badań była społeczność wiejska zamieszkująca obszar w południowej Wielkopolsce, zlokalizowany w okolicach złoża węgla brunatnego „Oczkowice” w gminach Krobia i Miejska Górka. Wybór

obiekty badań był uzasadniony tym, iż wspomniana inwestycja budzi silne emocje i kontrowersje społeczne.

Dr hab. M. Kistowski zauważa, iż Habilitantka opublikowała osiągnięcie naukowe w formie monografii w języku angielskim, co nie jest tak częste w przypadku polskich geografów. W ostatnich latach znacznie częściej podstawę wniosku o stopień dr hab. stanowi cykl artykułów, z których wszystkie lub większość opublikowano po angielsku. Należy więc docenić podjęty wysiłek, związany z przygotowaniem obszerniejszej publikacji, opartej na bardzo bogatym materiale źródłowym, obejmującym bardzo szeroki wachlarz tematyczny prac, poza geograficznymi, również z zakresu socjologii, psychologii i filozofii, czy geologii surowcowej w odniesieniu do złoża węgla i wpływu jego planowanej eksploatacji na środowisko.

Zdaniem Recenzenta praca posiada charakter interdyscyplinarny, ale z wyraźnym nachyleniem w stronę nauk społecznych, wykorzystując metody badań socjologicznych, a miejscami również aparat metodologiczno-pojęciowy psychologii i filozofii. Jej problematykę ocenia jako aktualną, a zastosowane metody jako właściwe dla weryfikacji postawionych celów. Poruszane zagadnienia sytuacji konfliktowych pomiędzy podmiotami dążącymi do eksploatacji węgla i pragnącymi pozostawić badany obszar w użytkowaniu rolniczym (przy ewentualnej realizacji urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych) w kontekście przywiązania mieszkańców do krajobrazu, stanowią przykład rzetelnie przeprowadzonych badań, które mogą przyczynić się do poszerzenia wiedzy o mechanizmach przebiegu konfliktów o zasoby środowiska oraz poszukiwania metod ich łagodzenia.

Jednocześnie dr hab. M. Kistowski stwierdza, że praca posiada stosunkowo niewielką objętość, łącznie 152 strony, z czego zasadniczy tekst pracy stanowi 112 stron, a wykaz wykorzystanej literatury aż 26 stron. W konsekwencji, również strukturę monografii ocenia jako „kompaktową”. Ogólnie struktura pracy wydaje się poprawna. Następstwo rozdziałów jest właściwe, natomiast pewne wątpliwości mogą budzić proporcje ich objętości.

Ponadto Recenzent zwraca uwagę, że w monografii zabrakło wykorzystania starszych źródeł analogowych, niedostępnych w Internecie, a często nie mniej lub nawet bardziej wartościowych niż aktualniejsze. Brak jest również opracowań, które mogłyby być istotne dla prezentowanych w monografii badań w zakresie problematyki konfliktów środowiskowych oraz ekofilozofii. Zdaniem Recenzenta brakuje też omówienia związku prezentowanych badań z przepisami dotyczącymi ocen oddziaływania na środowisko, które – poza

oddziaływaniem na środowisko (w tym rolniczą przestrzeń produkcyjną) – obejmują wpływ na ludzi. Dr hab. M. Kistowski wskazuje też na brak kartograficznej prezentacji rozkładu przestrzennego uzyskanych wyników, co byłoby możliwe w przypadku badań kwestionariuszowych, prowadzonych na liczniejszej próbie respondentów. Komunikatywność przekazu znacznie podwyższyłaby także rycina ukazująca grupy podmiotów konfliktu i powiązania między nimi. Zwraca również uwagę, że na ryc. 3 i 4 omyłkowo powielono dwa razy te same dwie mapy, co powinno zostać skorygowane w erracie, szczególnie w pracy, która ma być „geograficzna”. Generalnie, kartograficzną ilustrację badań Recenzent uznaje za jedną z najsłabszych stron monografii.

Recenzent ma ponadto zastrzeżenia do reprezentatywności badanych populacji, np. wśród 500 respondentów aż 1/3 posiadała wykształcenie wyższe, co wydaje się znacznie nadreprezentować tę grupę, jak również do stosunkowo niewielkiej liczebności badanej populacji (122 osoby), co uniemożliwiło np. zbadanie związków między miejscem zamieszkania respondentów (i odległością od potencjalnej odkrywki), a ich opiniami i przywiązaniem do miejsca. Pozwoliło to jednak na uzyskanie ważnych wniosków dotyczących mechanizmów skutkujących stosunkowo słabym przywiązaniem do ziemi.

Za dyskusyjną dr hab. M. Kistowski uważa opinię Autorki o wzmacnianiu sytuacji konfliktowych przez państwowy monopol surowców mineralnych. Jego zdaniem, ich częściowa prywatyzacja mogłaby doprowadzić do jeszcze większych konfliktów między komercyjnymi podmiotami dążącymi do uzyskania zysku z eksploatacji, a grupami narażonymi na utratę innych (prywatnych lub publicznych) zasobów i walorów środowiska.

Recenzent nie zgadza się także ze stwierdzeniem, że „nie przygotowuje się opracowań z zakresu oceny oddziaływania inwestycji na człowieka”. Obowiązek sporządzania takich opracowań wynika bowiem z przepisów dotyczących ocen oddziaływania na środowisko, ponieważ ludzie stanowią jeden z wymienionych w nich elementów, w stosunku do których należy ocenić wpływ inwestycji. Brak takich analiz i ocen jest więc sprzeczny z przepisami.

Prof. dr hab. W. Ziaja jako zdecydowanie pozytywne ocenia to, że Habilitantka jest jedynym autorem książki, wobec częstego przedstawiania prac zbiorowych w celu uzyskania stopnia naukowego przez jednego ze współautorów. Jego zdaniem przedmiot badań i rozpatrywana problematyka są rzadko podejmowane w rozprawach lub osiągnięciach habilitacyjnych z zakresu geografii. Dlatego łatwo mu uznać ich wysoką oryginalność. Według

Recenzenta monografia rozszerza metodykę i wnosi nowe treści do teoretycznego i empirycznego testowania trójwymiarowego modelu przywiązania do miejsca. Jest to tym bardziej cenne, że w literaturze niewiele miejsca poświęca się badaniom przywiązania rolników do miejsca. Zastosowane metody badań są dobrze dobrane i twórczo rozwinięte. W aspekcie aplikacyjnym monografia zdecydowanie rozszerza zrozumienie wagi emocjonalnych relacji, jakie wiążą jednostki z miejscem, co jest kluczowe w rozwiązywaniu konfliktów społecznych. Jej wyniki mogą posłużyć doskonaleniu procesów negocjacji i mediacji w innych konfliktach społeczno-środowiskowych.

Jak twierdzi prof. dr hab. W. Ziaja, rozprawa obejmuje szerokie spektrum zagadnień na pograniczu geografii społeczno-ekonomicznej i geografii fizycznej, łącząc teorię z praktyką, analizę literatury polskiej i zagranicznej z wynikami badań własnych, oraz studium przypadku z ujęciami ogólnymi.

W opinii dra hab. J. Piekarczyka podjęcie przez dr I. Markuszewską studiów, których wynikiem jest publikacja pracy habilitacyjnej należy uznać za uzasadnione i ważne z naukowego i praktycznego punktu widzenia. Recenzent zauważa, iż według wielu autorów badania geograficzne nad krajobrazem są zwykle pozbawione kontekstu emocjonalnego i prowadzone są przede wszystkim w kontekście politycznym, ekonomicznym lub technicznym. O ile intensywne badania nad krajobrazem emocjonalnym prowadzone są w obrębie nauk psychologicznych, to w większym stopniu kładzie się w nich nacisk na psychikę mieszkańców i użytkowników krajobrazu, pomijając specyfikę poszczególnych jego elementów. Cenna jest zatem każda próba opisu tych zjawisk przez geografa, a jest to jedna z pierwszych tak szczegółowych prac w tym zakresie.

Z kolei wśród mankamentów Recenzent wymienia zbyt szczegółowe ujęcie niektórych fragmentów rozdziału drugiego, w którym Autorka opisuje różne sposoby podejścia do zagadnień związanych z krajobrazem emocjonalnym, przywiązaniem do miejsca oraz konfliktami społeczno-środowiskowymi. Natomiast – jego zdaniem – zbyt lakonicznie i ogólnikowo został sformułowany cel pracy. Według Recenzenta, wyodrębnienie celów szczegółowych dałoby czytelnikowi lepszy obraz opisywanych badań.

Za dyskusyjny dr hab. J. Piekarczyk uznał także dobór osób ankietowanych. Jak twierdzi, jeśli ankiety skierowane były do czytelników portali „Stop Odkrywce” i „Stop Kopalni”, to można się było spodziewać określonych odpowiedzi na pytania, jednoznacznie wskazujące na negatywny stosunek do inwestycji. Ponadto, część ankiet była skierowana do instytucji (IHAR

Smolice) i nie wiadomo, czy ankietę wypełnili pracownicy, czy miała ona reprezentować opinię kierownictwa.

Recenzent zauważa, iż w drugiej ankiecie Autorka uzyskała niewielką liczbę odpowiedzi, co mogłoby budzić zastrzeżenia metodyczne, jednak w sposób przekonujący uzasadnia ona, powołując się na innych autorów, że liczba ta jest wystarczająca.

W opisie miejsca badań brakuje też bardziej szczegółowej charakterystyki jego poszczególnych komponentów, np. analizy jakości gleb występujących na badanym obszarze, gdy tymczasem gleba jest podstawowym składnikiem w krajobrazie rolniczym decydującym o jego wartości użytkowej.

Recenzent kilkakrotnie wskazuje na umiejscowienie wybranych części pracy w nieodpowiednich rozdziałach, np. opis, w rozdziale czwartym „*Case study*”, zawierającym opis obszaru badań empirycznych, powinno znaleźć się wiele fragmentów tekstu z rozdziału poprzedniego. Również tytuł rozdziału jest niewłaściwy; bardziej odpowiedni byłby tradycyjnie stosowany „*Materials and methods*”. Z kolei w rozdziale piątym, zatytułowanym „*Outcomes and discussion*”, pierwsze dwa podrozdziały w rzeczywistości nie opisują wyników badań i powinny znaleźć się we wcześniejszej części dotyczącej przeglądu literatury, gdzie przedstawiono tło konfliktu stanowiącego przedmiot badań.

Zdaniem dra hab. J. Piekarczyka mnogość stosowanych w literaturze pojęć i ich swobodna interpretacja przez różnych badaczy sprawiły, że Autorka miała też problem z jednoznaczną klasyfikacją wyników badań w wyróżnionych kategoriach: przywiązanie do miejsca (*place attachment*), identyfikacja z miejscem (*place identity*), zależność od miejsca (*place dependence*), przywiązanie do domu (*home attachment*) i zasiedlenie (*home setting*).

W podsumowaniu oceny osiągnięcia naukowego wszyscy recenzenci jednoznacznie uznali, że monografia przedłożona w postępowaniu habilitacyjnym spełnia wymogi stawiane rozprawom na stopień doktora habilitowanego.

W opinii dra hab. M. Kistowskiego monografia spełnia wymogi osiągnięcia naukowego, które może stanowić podstawę ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna.

Prof. dr hab. W. Ziaja uważa, że osiągnięcie naukowe spełnia wymogi stawiane rozprawom na stopień doktora habilitowanego, wnosząc do nauki nowe treści z zakresu

poruszanej problematyki. Osiągnięte wyniki stanowią znaczny wkład w rozwój geografii, a także powinny mieć duże znaczenie praktyczne w planowaniu przestrzennym na szczeblu regionalnym i lokalnym.

Dr hab. J. Piekarczyk również ocenia pracę pozytywnie. Autorka dowiodła, że posiada szeroką wiedzę o funkcjonowaniu krajobrazów i konfliktach społeczno-przyrodniczych, które w nich występują oraz duże umiejętności prowadzenia badań w tym zakresie.

Pozostałe osiągnięcia naukowe i ocena aktywności naukowej

Na dorobek naukowy Habilitantki składają się łącznie 43 publikacje, obejmujących: 4 artykuły w czasopismach posiadających *Impact Factor*, w tym trzy współautorskie, 25 artykułów w czasopismach z listy B MNiSW, z czego cztery współautorskie, 2 monografie (nie licząc habilitacyjnej), 7 rozdziałów w monografiach, 3 artykuły w czasopismach zagranicznych niewymienionych w wykazach MNiSW. Ponadto Habilitantka współredagowała dwa tomy czasopisma „Problemy Ekologii Krajobrazu”.

W ujęciu bibliometrycznym dorobek Habilitantki można scharakteryzować następująco: łączna liczba punktów MNiSW, zgodnie z rokiem opublikowania, wynosi 436,6, sumaryczny IF to 10,062, całkowita liczba cytowań według bazy SCOPUS to 45, według Web of Science – 23, indeks Hirscha – 2,0.

Dr hab. M. Kistowski ocenia pozostały dorobek naukowo-badawczy Habilitantki jako przeciętny pod względem ilościowym i jakościowym. Podobnie, jako przeciętną ocenia częstotliwość publikacji oraz sumaryczny 5-letni *Impact Factor* artykułów z listy A MNiSW. Wśród artykułów z czasopism z listy B MNiSW Recenzent zwraca uwagę na publikowanie w stosunkowo niewielkiej liczbie czasopism, z których dwa są związane z macierzystym ośrodkiem: *Badania Fizjograficzne* (5 artykułów) i *Quaestiones Geographicae* (4 artykuły).

Dorobek Habilitantki został uznany za przeciętny również pod względem jakości czasopism, w których opublikowano prace. Zdaniem Recenzenta zabrakło publikacji w najważniejszych krajowych pismach geograficznych spoza ośrodka poznańskiego, takich jak *Przegląd Geograficzny* lub *Geographia Polonica*. Przeciętnie zróżnicowany jest również dorobek w zakresie publikacji rozdziałów w monografiach.

Natomiast, zdaniem dra hab. M. Kistowskiego, silnie zróżnicowana jest problematyka badawcza podejmowana przez Habilitantkę, co według Recenzenta cechuje wiele osób wykształconych w kierunku kompleksowej geografii fizycznej, które następnie podejmują różne

wyzwania naukowe, często znacznie odbiegające od pierwotnej specjalizacji. To zróżnicowanie Recenzent ocenia zdecydowanie pozytywnie, podkreślając, że zainteresowania naukowe dr I. Markuszczyńskiej wyraźnie ewoluowały od geoekologii i geografii krajobrazu ku geografii społecznej.

Dr hab. M. Kistowski stwierdza, iż co prawda dr I. Markuszczyńska nie brała udziału w realizacji projektów typowo badawczych, ale kierowała dwoma dużymi międzynarodowymi projektami dydaktyczno-badawczymi, które posiadały również komponent naukowy, co umożliwiło jej nawiązanie licznych kontaktów zagranicznych w Europie. Wpłynęło to z pewnością pozytywnie na jej rozwój naukowy.

Jako przeciętny dr hab. M. Kistowski ocenia aktywny udział Habilitantki w konferencjach, na których w latach 2004-2018 przedstawiła 18 referatów i 4 postery.

W świetle powyższych uwag, mimo pewnych zastrzeżeń i ogólnie przeciętnej oceny pozostałego dorobku naukowo-badawczego Recenzent konkluduje, że dr I. Markuszczyńska zasługuje na pozytywną ocenę i dorobek może stanowić podstawę do ubiegania się o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego.

Prof. dr hab. W. Ziemia również wskazał na szeroki wachlarz zainteresowań naukowych Habilitantki, odzwierciedlony w jej publikacjach. Zdaniem Recenzenta, dorobek jest wybitny z następujących powodów:

1. Habilitantka obejmuje pełne spektrum zagadnień z zakresu swojej naukowej specjalności, tj. badań krajobrazu rolniczego: od legislacyjnych i emocjonalnych poprzez społeczno-ekonomiczne po ściśle przyrodnicze. W ten sposób daje świadectwo, że jest geografem prawdziwie „kompleksowym”, swobodnie integrującym to, co - niegdyś złączone w jedną całość - zostało podzielone na wąskie sub-dyscypliny. To jest dziś unikalne osiągnięcie.
2. Jej badania, a co za tym idzie, publikacje są bardzo rzetelne, a wyniki i wnioski nie tylko oryginalne, ale też doskonale udokumentowane. Zastosowana metodyka jest także bez zarzutu, często z innowacjami wprowadzonymi przez Autorkę.
3. Choć jej badania są w większości podstawowe, to ich wyniki mają - oprócz dużej wartości naukowej - wielki potencjał aplikacyjny.
4. Na 28 publikacji Habilitantki, przeważnie artykułów w czasopiśmie naukowych, aż 24 są wyłącznie jej autorstwa, tylko dwie są dwu-autorskie i dwie inne trój-autorskie, co zwalnia recenzenta od wysiłku dowodzenia, że wkład Habilitantki jest wystarczający do uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

Recenzent zwraca też uwagę, że Habilitantka nie podała w autoreferacie liczby 50 cytowań publikacji w Web of Science według Cited Reference Search, co daje wartość indeksu Hirscha 4,0, w ten sposób zaniżając sobie ważny wskaźnik bibliograficzny. Jego zdaniem, są to wskaźniki średnie, co wynika także ze specyfiki sub-dyscypliny uprawianej przez Habilitantkę. Poza tym - biorąc pod uwagę niedawne ukazanie się wielu jej prac - można mieć nadzieję na kolejne ich cytowania w przyszłości. Nie ulega wątpliwości, że Habilitantka posiada umiejętność prezentacji swego dorobku na forum międzynarodowym.

Podsumowując, prof. W. Ziaja ocenia dorobek Habilitantki jako w pełni wystarczający do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Dr hab. J. Piekarczyk podkreśla, że spośród wszystkich publikacji aż 66% zostało napisanych samodzielnie. Dr I. Markuszewska jest także współautorką artykułów publikowanych w jednym z najbardziej renomowanych czasopism „Land Use Policy” o wysokim współczynniku *Impact Factor* (IF=4,24). Praca zamieszczona w tym czasopiśmie posiada największą liczbę cytowań (21) spośród wszystkich artykułów Habilitantki.

Ponadto dr Iwona Markuszewska wykazała się dużą aktywnością biorąc udział w licznych konferencjach międzynarodowych i krajowych. Na jednej z międzynarodowych konferencji została poproszona o wygłoszenie wykładu inauguracyjnego.

Na podkreślenie zasługuje też intensywna współpraca z badaczami zagranicznymi w międzynarodowych konsorcjach oraz na stażach zrealizowanych w ośrodkach zagranicznych. Oprócz zrealizowanych projektów międzynarodowych Habilitantka brała udział w przygotowaniu wniosku międzynarodowego projektu finansowanego w ramach programu „*The European Cooperation in Science and Technology (COST)*” z funduszy Unii Europejskiej.

Ponadto, o aktywności naukowej i prestiżu w międzynarodowym środowisku naukowym, który zdobyła Habilitantka, świadczy stosunkowo duża liczba recenzji, jakie napisała w ostatnich pięciu latach dla czasopism krajowych i zagranicznych, w tym również tych o bardzo wysokim IF.

Recenzent wysoko ocenił aktywność Habilitantki w międzynarodowej współpracy naukowej. Odbyla ona trzy miesięczne staże w zagranicznych ośrodkach naukowych i akademickich, realizowane w ramach różnych projektów międzynarodowych z badaczami z Finlandii, Hiszpanii, Niemiec i Holandii. W trakcie tych pobytów, ale także innych wyjazdów zagranicznych wygłosiła 12 wykładów dotyczących użytkowania i ochrony różnych krajobrazów.

Dorobek dydaktyczny i popularyzatorski oraz współpraca międzynarodowa

Recenzenci pozytywnie ocenili działalność dydaktyczną i popularyzatorską oraz współpracę międzynarodową Habilitantki.

Zdaniem dra hab. M. Kistowskiego, mimo iż ta grupa osiągnięć ma charakter uzupełniający w stosunku do dorobku naukowo-badawczego, należy zwrócić na niego znaczną uwagę, również dlatego, że w przypadku dr I. Markuszewskiej jego ocena jest bardzo wysoka. Za szczególnie ważne Recenzent uważa kierowanie dwoma dydaktyczno-badawczymi projektami: „*Borderlands: Border Landscapes Across Europe*”, realizowanym w latach 2013-14 (Finlandia, Hiszpania, Polska), a także „*On the way towards a low carbon society - Increasing professionalism in land use and landscape management within climate change*”, realizowanym w ramach programu Erasmus+ przez Finnish National Agency for Education w latach 2015-18.

Realizację projektów poprzedziła wieloletnia praca dr I. Markuszewskiej jako koordynatorki programu Erasmus+ (najpierw instytutowej od 2008 r., a następnie wydziałowej od 2012 r.) na UAM, która zaowocowała podpisaniem umów z 19 uniwersytetami w 12 krajach. Odbýwała ona również krótkie staże naukowe na 3 uniwersytetach europejskich (Hiszpania, Niemcy, Holandia), jak również w latach 2011-19 przygotowała i przeprowadziła 12 wykładów na uniwersytetach europejskich w ramach staży Erasmus Programme Teaching Mobility, obejmujących prawie wszystkie państwa śródziemnomorskie oraz Finlandię, Niemcy i Rumunię.

Równie wysoko Recenzent ocenia aktywność dydaktyczną Habilitantki na macierzystej uczelni. W latach 2008-18 dr I. Markuszewska przygotowała i przeprowadziła 8 cykli wykładów w języku angielskim dla obcokrajowców studiujących na UAM. W prowadzonych zajęciach również dostrzegalna jest ewolucja od problematyki kompleksowej geografii fizycznej do problematyki antropogeografii. Była opiekunką 10 prac licencjackich w latach 2014-18. Habilitantka była również bardzo aktywna w zewnętrznej promocji problematyki geograficznej, prezentując liczne referaty poświęcone głównie Sri Lance i Maroku na forum PTG oraz w ramach programu dedykowanego uczniom.

Jej aktywność organizacyjna, oprócz wcześniej wymienionych aspektów, przejawiała się także udziałem w pracach różnych komisji i organów uczelni, m.in. komisji programowej kierunku Geografia, trzykrotnie komisji rekrutacyjnych oraz Rady Wydziału kadencji 2016-2020. Trzykrotnie pełniła również funkcje opiekuna roku na studiach geograficznych i w

zakresie zarządzania środowiskiem oraz sekcji KŚP w Kole Naukowym Geografów UAM. Warto również wspomnieć o recenzowaniu 13 artykułów dla ośmiu czasopism, z których najważniejsze to „Land Use Policy”, „Biosystem Engineering” oraz „Journal of Agricultural Science and Technology”. Dr I. Markuszewska jest członkiem: The Permanent European Conference for the Study of the Rural Landscape, Polskiego Towarzystwa Geograficznego oraz Polskiej Asocjacji Ekologii Krajobrazu.

W stosunku do bardzo szerokiej działalności dydaktycznej, popularyzatorskiej oraz kontaktów międzynarodowych, komercjalizację rezultatów jej badań dr hab. M. Kistowski ocenił jako bardzo wąską. Ogranicza się w zasadzie jedynie do współudziału w opracowaniu 40 arkuszy map sozologicznych w skali 1:50.000 w początkowym okresie jej kariery naukowej (lata 2004-07).

Habilitationka była czterokrotnie wyróżniana nagrodami III stopnia rektora UAM, przy czym w 2007 r. za osiągnięcia naukowe, a w latach 2015-17 za dydaktyczne i organizacyjne.

Prof. dr hab. W. Ziaja również stwierdza, że dr Iwona Markuszewska przez cały okres pracy zawodowej była bardzo aktywna na polach dydaktyczno-wychowawczym i organizacyjnym, a także na polu popularyzacji nauki. Pełniła rozmaite funkcje dydaktyczne lub organizacyjne w swoim Uniwersytecie. Od 2008 r. była koordynatorem instytutowym, a potem wydziałowym Programu LLP-Erasmus. W tej pracy odniosła szereg sukcesów na forum międzynarodowym. Była kierownikiem dwóch międzynarodowych projektów dydaktyczno-naukowych. Zorganizowała trzy konferencje (2 międzynarodowe i 1 krajową) pełniąc funkcje ich sekretarza albo przewodniczącej. Ukończyła szereg kursów, szkoleń i warsztatów, co potwierdzają odpowiednie certyfikaty. Podsumowując, Recenzent działalność dydaktyczną i organizacyjną Habilitationki ocenia wysoko.

W opinii dra hab. J. Piekarczyka dr I. Markuszewska posiada znaczny dorobek dydaktyczny. Przygotowała 22 programy wykładów, ćwiczeń i zajęć terenowych, które następnie prowadziła ze studentami z WNGiG. Tematyka tych zajęć obejmuje w przeważającej większości zagadnienia bezpośrednio związane z przedmiotem jej zainteresowań naukowych. Świadczy to o wysokich kompetencjach dydaktyczno-metodycznych. Na szczególne podkreślenie zasługuje zaangażowanie w roli koordynatora w realizacji Wydziałowego Programu Erasmus+ oraz Instytutowego Programu LLP-Erasmus dla studentów zagranicznych. Habilitationka nie ograniczała się jednak tylko do organizacji

tych programów, ale również przygotowała i prowadzi autorskie zajęcia w języku angielskim w ramach przedmiotów przygotowanych dla obcokrajowców.

Dr I. Markuszewska nieustannie stara się podnosić swoje kwalifikacje i kompetencje zarówno naukowe, dydaktyczne, jak i językowe biorąc udział w rozlicznych warsztatach, kursach i szkoleniach nie tylko w kraju, ale i zagranicą.

Dr hab. J. Piekarczyk za znaczący uważa współudział w przygotowaniu 40 komentarzy do mapy sozologicznej w skali 1: 50 000. Ponadto, w ramach upowszechniania wiedzy Habilitantka wygłosiła wykład plenarny oraz poprowadziła warsztaty podczas Międzynarodowej Konferencji Ekologicznej Młodzieży, przygotowała trzy wykłady w ramach spotkań Poznańskiego Oddziału PTG, zaprezentowała dwa wykłady w ramach Festiwalu Nauki i Sztuki organizowanego przez Kolegium Rektorów Miasta Poznania oraz wygłosiła dziewięć wykładów podczas realizacji projektu „Geografia w Wielkopolsce”, zorganizowanego przez WNGiG UAM.

W opinii Recenzenta dr I. Markuszewska posiada wysokie umiejętności organizatorskie, co skutkowało wielokrotnym jej udziałem w różnego rodzaju wydziałowych komisjach rekrutacyjnych, programowych, przeprowadzających egzaminy licencjackie oraz konkursowych. Dwukrotnie pełniła funkcję kierownika w projektach międzynarodowych. O dużych zdolnościach organizacyjnych dr Iwony Markuszeńskiej świadczy również udział w organizacji dwóch konferencji międzynarodowych i jednej krajowej.

Podsumowanie opinii Recenzentów

Dr hab. M. Kistowski stwierdza, iż w świetle oceny poszczególnych aspektów dotychczasowego dorobku naukowo-badawczego, dydaktycznego i pozostałego z nimi powiązanego dr I. Markuszeńskiej, ogólnie ocenia go pozytywnie i w związku z tym - na podstawie art. 16 i 18a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz na podstawie kryteriów oceny zawartych w Rozporządzeniu MNiSW z 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego - prosi Radę naukowej dyscypliny nauki o Ziemi i środowisku UAM w Poznaniu o dopuszczenie dr I. Markuszeńskiej do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Równocześnie wyraża on opinię, że zakres dorobku naukowo-badawczego Habilitantki mieści się w zakresie poprzednio obowiązującej dyscypliny geografia, w dziedzinie nauk o Ziemi oraz aktualnie obowiązującej dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, w dziedzinie nauk społecznych.

Prof. dr hab. W. Ziaja biorąc pod uwagę rozprawę habilitacyjną dr I. Markuszewskiej oraz wszystkie aspekty pracy naukowej, w której ma ona największe osiągnięcia, jak i znaczącą działalność dydaktyczną oraz organizacyjną, z pełnym przekonaniem uważa, że spełnia warunki stawiane samodzielnym pracownikom naukowym i wnioskuje o dopuszczenie jej do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

W opinii dra hab. J. Piekarczyka przedstawiona charakterystyka dorobku naukowego potwierdza, że dr I. Markuszewska jest w pełni ukształtowanym pracownikiem naukowym i może samodzielnie prowadzić działalność badawczą. Podkreśla on udział Habilitantki w pracach międzynarodowych zespołów badawczych, świadczący o dużych umiejętnościach współpracy w prowadzeniu badań nie tylko z naukowcami polskimi, ale również z ośrodków zagranicznych. Dr I. Markuszewska osiągnęła nie tylko w kraju, ale i za granicą znaczącą pozycję w zakresie badań krajobrazu, o czym świadczą stosunkowo liczne cytowania i zaproszenia do recenzji artykułów. Jego zdaniem, kompleksowe podejście do badań geograficznych zaprezentowane w dorobku badawczym Habilitantki stanowi kontynuację badań geografii fizycznej kompleksowej proponowanej przez prof. Bartkowskiego, twórcy i propagatora tego typu badań geograficznych. Reasumując dr hab. J. Piekarczyk z pełnym przekonaniem uważa, że spełnia ona warunki stawiane samodzielnym pracownikom naukowym i wnioskuje o dopuszczenie jej do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Zebranie Komisji Habilitacyjnej

Zgodnie z Ustawą z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o Szkolnictwie Wyższym, Ustawy o Stopniach Naukowych i Tytule Naukowym oraz o Stopniach i Tytule w Zakresie Sztuki, Komisja ds. postępowania habilitacyjnego dr I. Markuszewskiej zebrała się w pełnym składzie w dniu 31 stycznia 2020 r. o godz. 10:00. Miejszem posiedzenia była siedziba Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Zebranie rozpoczął Przewodniczący Komisji – prof. dr hab. Marek Degórski. Powitał i przedstawił członków Komisji oraz podał podstawowe informacje o dotychczasowym

przebiegu postępowania habilitacyjnego dr I. Markuszewskiej. Poinformował członków Komisji, że nie zaistniała uzasadniona konieczność zaproszenia Habilitantki na posiedzenie. Następnie poprosił najpierw recenzentów, a potem pozostałych członków Komisji o wyrażenie opinii o całokształcie dorobku naukowego, organizacyjnego i dydaktycznego Habilitantki. Ponieważ wszyscy członkowie Komisji wcześniej zapoznali się z recenzjami, prosił aby w wypowiedziach skoncentrować się głównie nad kwestiami dyskusyjnymi i polemicznymi oraz elementami oceny nie ujętymi w recenzjach. Po wypowiedziach wszystkich członków Komisji zaproponował odbycie ogólnej dyskusji, po której nastąpi jawne głosowanie nad projektem uchwały o wystąpieniu do Rady Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM o nadanie dr I. Markuszewskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie nauki o Ziemi i środowisku.

Przebieg dyskusji

Dr hab. M. Kistowski podtrzymał pozytywną opinię zawartą w recenzji. Monografię stanowiącą osiągnięcie naukowe ocenił jako pracę dość wyjątkową, z kilku względów. Po pierwsze, zauważył, że wiele habilitacji jest procedowanych na podstawie artykułów, a w tym przypadku podstawą jest książka. Na tym polega wartość dodana dzieła. Co prawda metodyka jest standardowa, opierająca się na metodyce geografii społeczno-ekonomicznej, ale nadal praca mieści się w szeroko pojętej dziedzinie nauk o środowisku. Recenzent ma natomiast zastrzeżenia co do wielkości i reprezentatywności populacji, w tym do nadreprezentatywności osób z wykształceniem wyższym wśród ankietowanych. Jego zdaniem, nie jest to jednak duży błąd. Dr. hab. M. Kistowski wyraził też opinię, że nie jest to praca przełomowa, można bowiem zacytować wcześniejsze prace prof. Dutkowskiego z obszaru Niemiec.

Habilitantka posiada dorobek naukowy w postaci 43 artykułów. Wszystkie one zostały opublikowane po doktoracie, w tym w czasopismach wysoko punktowanych. Bardzo szeroka jest kwerenda literatury. W rozwoju naukowym Habilitantki widać ewolucję badań w relacji człowiek-środowisko, a także wzrost umiędzynarodowienia jej osiągnięć. Prof. M. Kistowski podkreślił też dorobek dydaktyczny Habilitantki. Uznał, że jest on ogromny, zwłaszcza przy

koordynowaniu programu ERASMUS. Jednocześnie, współpraca międzynarodowa dr I. Markuszewskiej przyczyniła się do sprofilowania jej badań.

Również dr hab. J. Piekarczyk jednoznacznie pozytywnie ocenił osiągnięcie naukowe Habilitantki. Za rzecz wyróżniającą uznał to, że praca została napisana w języku angielskim, dzięki temu pojawia się szansa, że praca zaistnieje w obiegu międzynarodowym. Jako wartę podkreślenia Recenzent uznał to, że badania były prowadzone przez geografa, co daje nowe spojrzenie na analizowany problem. Z kolei za mankamenty pracy uznał on zbyt skrótowo i lakonicznie sformułowany w niej cel badań. Jego zdaniem, dobrze byłoby też wyróżnić cele częściowe pracy. Odniósł się ponadto do poprawności doboru osób ankietowanych, ponieważ – jak zauważył – część ankiet była skierowana do użytkowników portali internetowych sprzeciwiających się inwestycji, a więc dobór osób ankietowanych nie do końca był trafny. Recenzent zwrócił też uwagę, iż Habilitantka mało uwagi poświęciła warunkom glebowym obszaru badań, co jest o tyle ważne, iż ze względu na swoją wartość i rolę, jaką gleba pełni w krajobrazie, jest to czynnik bardzo istotny. Mając dostęp do map, można było stosunkowo łatwo wycenić glebę na analizowanym terenie. Zastrzeżenia Recenzenta wzbudził także sposób interpretacji wyników dwóch badań ankietowych przeprowadzonych w okresie dwóch lat. W opinii dra hab. J. Piekarczyka interpretacja otrzymanych wyników nie do końca jest prawidłowa.

Pozostały dorobek Recenzent ocenił jako niewątpliwie wystarczający do uzyskania stopnia doktora habilitowanego. Większość publikacji (ponad 60% prac) stanowią prace w całości autorstwa Habilitantki. Jego zdaniem może to świadczyć o braku umiejętności nawiązywania współpracy z innymi badaczami, jednak przede wszystkim dowodzi samodzielności Habilitantki. Dr I. Markuszewska umie współpracować, co potwierdzają publikacje współautorskie z naukowcami zagranicznymi i są to publikacje najważniejsze w jej dorobku. Jedna z prac została opublikowana w czasopiśmie o wysokim *Impact Factor*. Była ona cytowana 21 razy, co może nie jest wielkim osiągnięciem, ale można mieć nadzieję, że wzrośnie i będzie świadczyło, że jej nazwisko pojawi się w obiegu międzynarodowym.

Zdaniem dra hab. J. Piekarczyka udział Habilitantki w konferencjach, w tym międzynarodowych, świadczy o jej dużej aktywności naukowej. Podobnie wysoko Recenzent ocenił aktywność dydaktyczną dr I. Markuszewskiej. Była i wciąż jest ona zaangażowana w

organizację wymiany międzynarodowej studentów. Dzięki jej staraniom została nawiązana współpraca międzynarodowa z uczelniami w całej Europie.

Dr hab. J. Piekarczyk zwrócił ponadto uwagę na dorobek Habilitantki w zakresie upowszechniania nauki poprzez realizację mapy sozologicznej.

Prof. dr hab. W. Ziaja pozytywnie odniósł się do monografii, ponieważ jest to praca jednego autora, a zatem jasno sprecyzowane jest to, co „autor ma na myśli”. W publikacjach wieloautorskich, trudno jest to ocenić obiektywnie. Z kolei za mankament uznał on niską jakość mapy obszaru badań. Ponadto poddaje on w wątpliwość tezę, że dla upowszechnienia dzieła konieczne jest wydanie go w języku angielskim, ponieważ być może lepiej wydać książkę po polsku, a dopiero na tej podstawie opublikować serię artykułów w języku angielskim.

Prof. dr hab. W. Ziaja wysoko ocenił szeroki zakres merytoryczny dorobku naukowego dr I. Markuszewskiej. Jego zdaniem dzisiaj modny jest wąski zakres prowadzonych badań, ale potrzebni są uczeni, którzy poruszają się w różnych dyscyplinach, jak geografia fizyczna i społeczno-ekonomiczna. W osiągnięciach Habilitantki widać sukces szkoły poznańskiej geografii kompleksowej, zapoczątkowanej przez prof. Bartkowskiego.

Recenzent zwrócił uwagę, że dr I. Markuszevska podała w autoreferacie 23 cytowania według Basic Search, gdy tymczasem w Web of Science według Cited Reference Search cytowań jest 50, co dwukrotnie podnosi Indeks Hirscha. Należy to uznać za wielki sukces, ponieważ z pozycji krajowej trudniej jest się przebić do międzynarodowej.

Dr hab. U. Myga-Piątek pozytywnie oceniła dzieło i dorobek naukowy Habilitantki. Przychyliła się do opinii prof. Ziאי, zwłaszcza odniesieniu do szerokiego pola badawczego realizowanego przez dr I. Markuszewską. Zwróciła ona uwagę na ewolucję, czy nawet metamorfozę badań Habilitantki, przejście do badań geografii zachodnioeuropejskiej, który wyrasta z korzenia geografii francuskiej, hiszpańskiej, ale także z geografii anglosaskiej. W rozwoju naukowym Habilitantki wyraźne jest więc przeniesienie punktu ciężkości jej badań.

Dr hab. U. Myga-Piątek wysoko oceniła podjęta w monografii tematykę badań jako ważną. Obszar badań został prawidłowo dobrany, a w analizach widać połączenie geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej. Natomiast wśród mankamentów wymieniła

niekonsekwencję w porządku metodologicznym, zwłaszcza w odniesieniu do terminu "krajobraz emocjonalny". Zdaniem dr hab. U. Mygi-Piątek krajobraz odnosi się także do sfery bodźców, a zatem każdy krajobraz jest emocjonalny, ponieważ wywołuje emocje. Brakuje więc podbudowy metodologicznej. Ponadto brak jest w spisie literatury pozycji z polskiej literatury naukowej, np. prac prof. Pawłowskiej. Można także dyskutować ze strukturą osiągnięcia naukowego, jak również z doбором próby badawczej oraz z jej stroną kartograficzną.

Zdaniem dr hab. U. Mygi-Piątek wśród pozostałego dorobku naukowego Habilitantki jest 21 pozycji jednoautorskich, co pozwala na wyraźne odseparowanie jej dorobku. Habilitantka trwała przy pracach, których była jednym autorem, co zasługuje na podkreślenie. Natomiast umiejętność współpracy potwierdzają jej kontakty międzynarodowe. W opinii Recenzentki dobrze byłoby, gdyby założyła konto Google Scholar. Cenna jest także umiejętność przełożenia współpracy międzynarodowej na dydaktykę.

Dr hab. M. Słowik ocenia monografię bardzo pozytywnie. Został w niej poruszony bardzo ważny temat relacji człowiek-środowisko w czasie powstawiania konfliktów, a w przyszłości takich sytuacji będzie przybywało. Różnorodność tego typu sporów powinna być dalej badana. Zdaniem Recenzenta w Polsce jest mało projektów badawczych odnoszących się do sytuacji konfliktowych na terenach podlegających renaturyzacji. Nie jest rzeczą oczywistą, że takie projekty spodobają się lokalnej społeczności. Na przykład w USA pojawiają się protesty przeciw renaturyzacji obszarów, polegającej na usuwaniu niewielkich zapór wodnych. Za mankament pracy dr hab. M. Słowik uznał brak zdjęć przedstawiających miejsca ważne dla lokalnych społeczności i map tematycznych analizowanych terenów. Recenzent podkreślił wielki wkład pracy dr I. Markuszewskiej w działalność dydaktyczną.

Dr hab. L. Sobkowiak pozytywnie ocenił osiągnięcie naukowe Habilitantki w postaci przedłożonej monografii, jak również jej ponadprzeciętne zaangażowanie w międzynarodową współpracę naukową.

Prof. dr hab. M. Degórski podkreślił, że w ekologii krajobrazu możliwości publikacyjne są bardziej ograniczone niż np. w przypadku wysoko punktowanych czasopism medycznych. Opracowanie monograficzne przedłożone przez Habilitantkę jako osiągnięcie naukowe ma szansę zaistnieć na rynku międzynarodowym. Jako bardzo pozytywne ocenił to, iż jest to

praca jednoautorska. Także działalność międzynarodowa dr I. Markuszewskiej zasługuje na uwagę, ponieważ jest to wyjście pracownika naukowego poza granice kraju. Przewodniczący Komisji zważył, że udział w konferencjach międzynarodowych jest wyzwaniem, ponieważ daje okazję do surowszej oceny poprzez skonfrontowanie z tym, co dzieje się na świecie. Prof. dr hab. M. Degórski zwrócił też uwagę na umiejętność Habilitantki implementowania tych osiągnięć na gruncie krajowym. Jego zdaniem dorobek dydaktyczny, jak i zaangażowanie w organizację badań i konferencji spełniają wszelkie warunki do tego, aby uzyskały one ocenę pozytywną.

W trakcie dyskusji, która nastąpiła po wypowiedziach wszystkich członków Komisji, prof. dr hab. W. Ziaja podkreślił, że dorobek dydaktyczny i organizacyjny Habilitantki jest nie tylko wystarczający, ale wręcz wybitny. Jego zdaniem większość nauczycieli akademickich nie posiada tak bogatego dorobku, ponieważ jest to bardzo czasochłonne zajęcie.

Dr hab. M. Kistowski zwrócił uwagę na bardzo ograniczoną stronę kartograficzną monografii. Według niego konieczne byłoby jej uzupełnienie o ortofotomapę, pokazującą krajobraz rolniczy, do którego odnoszą się badania dr I. Markuszewskiej. Ponadto, w spisie cytowanej literatury brak jest prac starszych, np. z lat 80. XX w., zwłaszcza dotyczących konfliktów środowiskowych. Brakuje też prac z zakresu ekofilozofii, np. autorstwa Skolimowskiego.

Dr hab. U. Myga-Piątek podkreśliła interdyscyplinarność zainteresowań i badań Habilitantki. Jednocześnie stwierdziła, że młodzi badacze są dziś „przeczytani” dorobkiem naukowym krajów zachodnich, przy jednoczesnym braku podstaw konceptualnych krajobrazu z terenu Polski. To również jest widoczne w recenzowanej monografii. Recenzentka wyraziła nadzieję, że w przyszłej pracy naukowej dr I. Markuszewska realizując szerokie spektrum swych badań sięgnie też do fundamentu koncepcji krajobrazu.

Uchwała z uzasadnieniem

Komisja habilitacyjna w głosowaniu jawnym, w obecności siedmiu członków Komisji uprawnionych do głosowania, podjęła uchwałę o wystąpieniu do Rady naukowej dyscypliny nauki o Ziemi i środowisku Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu o nadanie dr Iwonie Markuszewskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk

przyrodniczych i ścisłych, w dyscyplinie nauki o Ziemi i środowisku. Wyniki głosowania: za przyjęciem uchwały – 7 osób, przeciw – 0, wstrzymujących się – 0.

Uchwała została podjęta na podstawie wyniku głosowania przeprowadzonego zgodnie z przewidzianą procedurą, przy uwzględnieniu wszystkich trzech pozytywnych recenzji, jak również pozytywnych i dyskusyjnych opinii wyrażonych w dyskusji przez członków Komisji.

Przedstawione przez Habilitantkę osiągnięcie naukowe oraz pozostały dorobek naukowy zgodnie z opiniami wyrażonymi przez członków Komisji poszerzają wiedzę z zakresu nauk o Ziemi i środowisku.

Podpisani:

Przewodniczący Komisji – prof. dr hab. Marek Degórski

Sekretarz Komisji – dr hab. Leszek Sobkowiak

Recenzent – dr hab. Mariusz Kistowski

Recenzent – prof. dr hab. Wiesław Ziaja

Recenzent – dr hab. Jan Piekarczyk

Członek Komisji – dr hab. Urszula Myga-Piątek

Członek Komisji – dr hab. Marcin Słowik